

BEGROTING
2018
van de
PROTESTANTSE GEMEENTE
te
LEIDEN

Leiden, 8 november 2017

Toelichting bij de Begroting 2018 van de Protestantse gemeente te Leiden.

Algemeen

Basis voor deze begroting wordt gevormd door:

- Continuering beleidsplan PGL 2014-2017 zonder overgangsmaatregel
- Meerjarenraming 2018-2021
- Halfjaarcijfers 2017
- Raming werkgroepen/kosters/beheerders
- Perspectiefnota

Toegepaste indexeringen:

- Indexatie pacht Rhijnhof pas bekend in november: op 0% gehouden
- Predikanten: in lijn met richtlijnen PKN, waarbij voor 2018 een eenmalige indexatie met 4% waar eerdere jaren plm. 2% is verwerkt
- Kerkelijk werker, studentenpastoraat, organisten: 2 %
- Personeel niet in loondienst: 2,5%
- Bijdragen levend geld: volgens lange termijn raming Actie Kerkbalans (AKB)
- Indexatie huuropbrengst woningen, indien van toepassing: 2%

Nadere toelichting Baten

In de verzamelpost **bijdragen levend geld** is de opbrengst voor Actie Kerkbalans 2018 € 9.000 hoger ingeschat ten opzichte van de meerjarenraming naar aanleiding van analyse van de inkomsten over de afgelopen 8 jaar. De advertentieopbrengsten Leids Kerkblad zijn voorzichtig begroot.

De nieuw te beroepen predikant voor de LBG heeft aangegeven mogelijk een pastorie te willen betrekken. Daarom zijn onder **verhuur gebouwen en terreinen** hogere inkomsten voor de verhuur pastorieën begroot (een predikant draagt bij in de kosten van de woning). Voor het huis aan de Middelweg 2 (naast de Hooglandse Kerk) zijn er renovatieplannen. Er wordt rekening gehouden met verhuuropbrengsten voor de tweede helft van 2018. Eén van de oorzaken hiervan is het feit dat het huis aan de Middelweg 2 leeg staat. Er is in de begroting uitgegaan van verhuur van een halfjaar. Er zijn renovatie-plannen om hier enkele studio's in te maken, die meer rendement opleveren.

Het **resultaat commerciële activiteiten** is in overleg met de beheerders voorzichtig begroot op € 104.000 op basis van de huidige verwachte activiteiten.

Rente obligaties en dividenden zijn ingeschat op basis van de kwartaalrapportages van de ING voor het eerste half jaar 2017. Vanwege de aanpassing van de portefeuille aan het beleggingsstatuut zijn de rente-inkomsten uit obligaties hoger ingeschat ten opzichte van 2017 en de dividend inkomsten uit aandelen lager. Volgens het beleid is € 125.000 gerealiseerd koersresultaat opgenomen in de exploitatiebegroting. Mocht dit bedrag niet gerealiseerd worden, dan zal het tekort worden aangevuld uit het 'Egalisatie fonds gerealiseerd koersresultaat'. Dit fonds bevat op 31-12-2016 ca. € 669.000.

Nadere toelichting Lasten

Wat betreft de **kosten pastoraat** had het beleidsplan 2014-2017 ten doel om toe te werken naar een bezetting van 4.0 fte predikant in 2018. In de begroting is gerekend met 4,1 fte, vanwege afrondingen van

de matrix-uitkomst en de huidige bezetting. Naar verwachting zal de vacature van de LBG in 2018 worden ingevuld en de Oecumenische geloofsgemeenschap De Regenboog zal werken met een overbruggingspredikant, zodat de daadwerkelijke belasting voor de begroting ook 4,1 fte zal zijn. De kerkelijk werker actief in de Oec. Geloofsgemeenschap De Regenboog wordt gefinancierd vanuit het Vitaliseringsfonds. De kerkelijk werker actief in ZuidWest wordt gefinancierd uit een legaat van de wijkgemeente ZuidWest. Deze kosten worden daarom ook volledig verrekend via een mutatie aan het legaat en het vitaliseringsfonds (zie mutaties fondsen en voorzieningen).

In verband met de komst van naar verwachting 2 nieuwe predikanten is eenmalig een bedrag van € 12.000 opgenomen voor verhuis/vestigingskosten.

Wat betreft de overige **personele kosten** is ingeschat dat de uitkering die de PGL ontvangt van de ziekteverzuimverzekering, komt te vervallen. Dit omdat we verwachten dat alle langdurige ziekteprocessen in 2018 zullen worden afgerond. Daarnaast worden extra kosten in verband met nieuwe ARBO wetgeving verwacht (€ 4.000 éénmalig)

De voortdurende inspanningen om te bezuinigen op kosten **beheer en administratie** hebben geresulteerd in een afname op de begroting, die voor de helft wordt veroorzaakt door de inschatting dat er in 2018 nauwelijks kosten voor extern advies zullen worden gemaakt. Onder de post **gemeenteleven** vallen kosten voor bijvoorbeeld de sacramentsbedieningen, de regeling stoffelijke zaken en een post onvoorzien.

De **kosten terreinen, gebouwen, inventaris, instrumenten** zijn de laatste jaren getalsmatig niet veranderd, behalve de schoonmaakkosten; die zijn op basis van het resultaat in 2016 en de tussentijdse cijfers 2017 € 2.000 hoger geraamd dan in 2017.

Onderhoud gebouwen

De ramingen voor de monumentale gebouwen worden afgestemd op de BRIM/SIM subsidie periodieken. Voor de Regenboog en de Vredeskerk wordt inmiddels gewerkt volgens een “meerjaren onderhoudsplan”. De enige aspecten waarvoor nog niet gewerkt wordt met een meerjaren onderhouds raming betreffen de niet-monumentale delen van de Marekerk en de Hooglandse Kerk; de verwachting is dat deze ramingen in de loop van 2018 beschikbaar zullen komen, waarmee de lange termijn onderhoudskosten voor al de kerkgebouwen van de PGL inzichtelijk zijn geworden.

Voor het onderhoud van de Hooglandse Kerk is een SIM subsidie-aanvraag ingediend, en deze is toegekend. Daarmee wordt 50% van de kosten van het geplande onderhoud in de periode 2018-2024 vergoed, in totaal een subsidiebedrag van € 385.500. In eerdere begrotingen werd, vanwege de zeer winstgevendende commerciële exploitatie van de Hooglandse Kerk, een deel van die opbrengst toegevoegd aan het onderhoudsfonds vooruitlopend op de toekenning van een nieuwe subsidie-aanvraag. Hierdoor worden de lasten voor dit onderhoud van de Hooglandse Kerk voor de komende 6 jaar gedrukt met in totaal € 80.000 (20%), ruim € 13.300 per jaar.

Conform eerdere besluitvorming, en conform de meerjarenraming 2018-2021 is een dergelijke reservering uit het begrootte resultaat van de commerciële exploitatie niet meer opgenomen in deze begroting. Een eventuele dotatie aan het onderhoudsfonds zou kunnen plaatsvinden bij behandeling van de jaarrekening (resultaatbestemming).

Reservering onderhoud en bestemming opbrengsten collecten onderhoud

De afgelopen jaren is het gebruikelijk geweest om de opbrengst van de collecten voor onderhoud toe te voegen aan de onderhoudsreserve, geormerkt per wijkgemeente. Deze reservering komt dus extra op de bedragen die volgens de meerjaren onderhoudsplanung worden gereserveerd. Nu de jaarlijkse onderhoudskosten nauwkeurig begroot worden, wordt hierdoor structureel te veel gereserveerd. Dit is

echter een heel aantal jaren zo afgesproken, en in de loop van de tijd zijn er wat aanpassingen gemaakt vanwege de ontwikkelingen binnen de wijkgemeenten. Zo wordt de collecte “onderhoud kerkelijkegebouwen” voor ZuidWest nu bestemd om de huur van de Anthoniuskerk te financieren (gezien het feit dat er geen eigen gebouw meer is). Voor de LBG wordt de opbrengst van deze collecte gereserveerd voor de investering in de verwarming van de zomerkerk.

Voor de andere wijkgemeenten wordt deze “geormerkte” reservering incidenteel aangesproken, bijvoorbeeld voor de aanschaf van nieuwe stoelen. Gezien het niet eenduidige doel van deze collecte, de moeite die het kost om te komen tot sluitende meerjarenraming en de gewenste transparantie van de begroting, stellen we voor dat per ingang van 2018 de opbrengst van de collecten onderhoud in mindering worden gebracht op de geraamde onderhoudskosten, met behoud van bestaande afspraken (ZuidWest: huur, LBG: verwarming zomerkerk). Dit leidt tot een verlaging van de exploitatielasten, en voorkomt het buiten de ramingen om (onnodig) opbouwen van onderhoudsreserves via een dotatie uit de exploitatie. Overigens blijven de opbrengsten van deze collecten wel positief meetellen in het resultaat van de afzonderlijke wijken.

Afsluiting

De exploitatie begroting 2018 sluit met € 6.000 positief; er vinden er enkele mutaties plaats van bestemmingsfondsen en reserveringen:

- We besluiten om dit jaar geen extra dotatie te doen aan het Vitaliseringsfonds ten laste van het Fonds Pastoraat. Dit omdat het Vitaliseringsfonds inmiddels ruim € 100.000 bevat. Dit zal ruim voldoende zijn om de reeds toegezegde projecten en mogelijk nieuw ingediende projecten uit te voeren (mits gehonoreerd).
- Er wordt € 30.000 toegevoegd aan een nieuw fonds: Personele lasten bij vervanging. Dit fonds maakt het mogelijk om bij ziekte van bijvoorbeeld een koster, tijdelijke vervanging in te huren.
- Er wordt een fictieve rente-opbrengst toegevoegd aan de nalatenschappen en schenkingen, waarvoor een rekenrente van 1% wordt gehanteerd (voorheen 2%)
- De begrootte opbrengst van collecten ‘verwarming zomerkerk HK’ wordt geormerkt toegevoegd aan de Voorziening onderhoud
- Er is een bedrag onttrokken vanuit een legaat, waarmee de kerkelijk werker in ZuidWest wordt gefinancierd.

Na deze verrekeningen sluit de begroting af met een tekort van € 2.000. Gezien de eenmalige kosten voor verhuizing/vestiging van predikanten van € 12.000, de eenmalige dotatie aan het fonds Personele lasten bij vervanging en de omvang van het Eigen Vermogen, is dit een verantwoord resultaat.

Investeringsbegroting

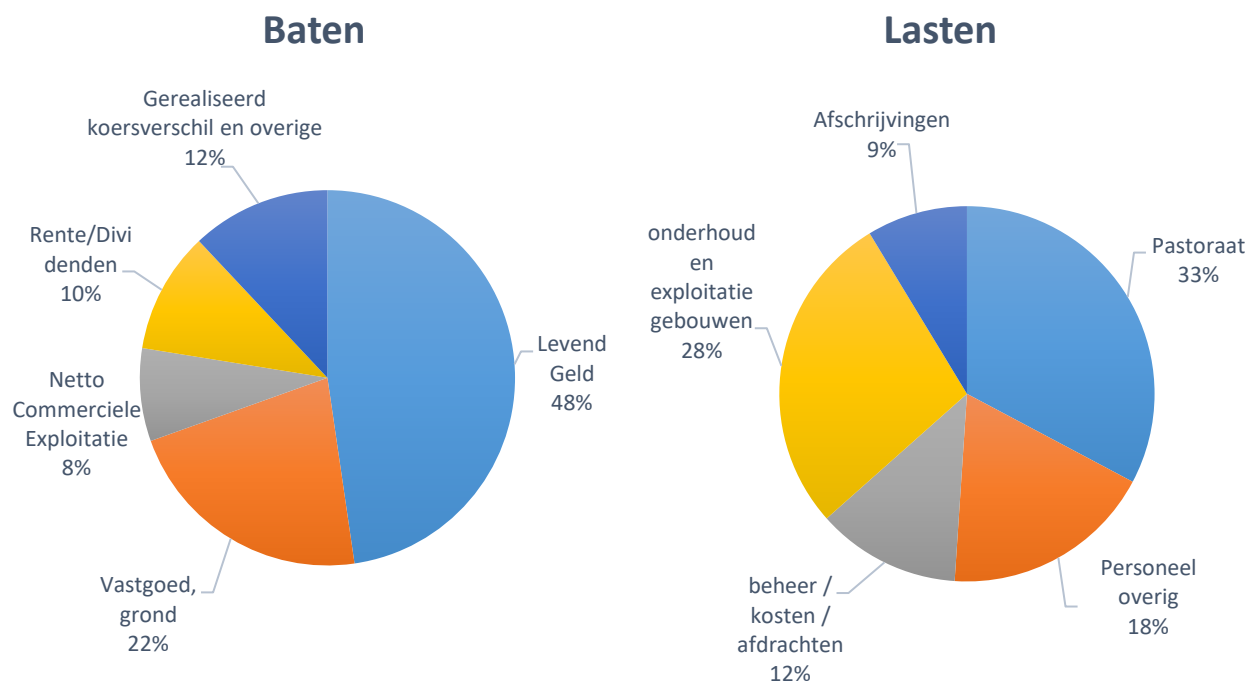
Op de investeringsbegroting zijn twee posten opgenomen.

Naar aanleiding van eerder besluitvorming van de AK als het CvK is een bedrag van € 90.000 opgenomen op de investeringsbegroting voor de realisatie van de verwarming voor de zomerkerk in de Hooglandse Kerk. Tijdens de besluitvorming is gesproken over een bedrag € 250.000, maar er is reeds € 30.000 gereserveerd uit collecte opbrengsten van de LBG en er is € 130.000 beschikbaar uit externe fondsen. De totale onttrekking uit het vermogen van de PgL zal dus € 120.000 zijn. Er is voor gekozen om af te schrijven op deze investering met ingang van 2019 wanneer ook de exploitatie op gang gekomen zal zijn. Er wordt nog overlegd over de hoogte van het bedrag waarop afgeschreven wordt, aangezien een deel van de investering bestaat uit bouwkundige aspecten die nauwelijks aan slijtage onderhevig zijn.

De tweede post op de investeringsbegroting betreft de reservering van € 50.000 ten behoeve van de uitvoering van voorstellen die voortkomen uit de inspanningen van de 'werkgroep groene kerk'. De afspraak met de werkgroep is gemaakt dat dit bedrag gebruikt kan worden voor investeringen die onderbouwd laten zien dat deze voor de meerjarenraming budgetneutraal zullen zijn en blijven. Andere voorstellen tot investeringen in het kader van 'groene kerk' kunnen via de reguliere besluitvormingsprocessen lopen.

Analyse en risico's

Het is van belang goed zicht te hebben op de afhankelijkheid van de exploitatie van de PGL van factoren waarop het bestuur al dan niet invloed heeft. Voor een goed overzicht volgt hier een grafische weergave van de baten/lasten waarbij de baten/lasten van de commerciële exploitatie gesaldeerd zijn.

De post Levend Geld vormt een aanzienlijk deel van de baten, voldoende om de Lasten Pastoraat en een groot deel van het Overige Personeel te dragen. We voorzien dat deze inkomsten de komende jaren structureel zullen dalen. Het belang van de overige inkomsten wordt dus steeds duidelijker, de PGL wordt er steeds afhankelijker van.

Voor de nieuwe beleidsperiode staat bezinning op beleid ten aanzien van de gebouwen in kerkelijk bezit op de agenda. In deze context merken we op dat momenteel 22% van de inkomsten komen uit verhuur van huizen en inkomsten uit grondbezit. Daarnaast komt een structureel deel van de inkomsten uit de exploitatie van de kerkelijke gebouwen. De totale opbrengst gegenereerd door het bezit en de exploitatie van vastgoed en grond vormt 30% van de totale baten; de kosten van de gebouwen (inclusief de huur en afschrijvingen) vormen 37% van de kosten. De conclusie is dat vanwege het rendement en de exploitatie van het vastgoed, de PGL voor het kerkelijk gebruik van de gebouwen zeer lage kosten heeft. De opbrengsten uit vastgoed en grond kent een laag risico.

Tenslotte komt in totaal 22% van de inkomsten uit het belegde vermogen. Deze inkomsten zijn gevoelig voor fluctuaties op de financiële markt. De PGL heeft in haar beleggingsstatuut het beleggingsprofiel vastgelegd (defensief, aandelen/obligatie verhouding 30/70). Hierdoor worden de risico's beperkt. Het besluit om uit te gaan van een vast bedrag voor de begroting inkomsten uit gerealiseerd koersverschil van

€ 125.000 is geëvalueerd en voor de langere termijn doorberekend door de ING bank aan de hand van modellen. De conclusie is dat een jaarlijkse onttrekking van € 125.000 het vermogen op de lange termijn precies in stand zal houden. De keuze van dit bedrag blijkt dus een zeer goede te zijn.

De opbrengst uit de commerciële exploitatie is afhankelijk van schommelingen in de markt van verhuur en evenementen. Deze zijn voor 2018 voorzichtig ingeschat. Deze bron van inkomsten wordt mede mogelijk gemaakt dankzij de grote inzet van vele vrijwilligers en de beheerders.

Gezien de onmisbare rol die de beheerders vervullen, en de risico's die dit geeft bij langdurige uitval, is er met ingang van 2018 een voorziening getroffen waaruit in voorkomende gevallen een professionele vervanger gefinancierd kan worden.

Conclusie

Ten opzicht van vorig jaar is de financiële positie van de PGL niet wezenlijk veranderd.

- De structurele afname van inkomsten uit Levend Geld geeft blijvend aanleiding om te zoeken naar afname van kosten middels bezuinigingen of investeringen die resulteren in lagere kosten of hogere opbrengsten. De ambitie van het College van Kerkrentmeesters is om nog meer gebruik te maken van externe financiering zoals culturele subsidies. Plannen hiervoor zijn in ontwikkeling.
- De afhankelijkheid van de inkomsten uit het vermogen dat voor een groot deel gereserveerd is als voorziening of bestemmingsfonds, blijft riskant. Het is zeer denkbaar dat op korte termijn mutaties in deze fondsen zullen plaatsvinden, wat direct resultaat zal hebben voor de inkomsten uit het belegde vermogen. Te denken valt aan de aanschaf van een pastorie, gefinancierd uit het 'fonds instandhouding pastorieën'.
- De professionele aansturing van de vrijwilligers wordt geborgd via het nieuw ingericht fonds 'personele lasten bij vervanging'.

Namens het College van Kerkrentmeesters,
Gertjan van Baarle, 1^e penningmeester
Juriaan van Duuren, 2^e penningmeester

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Begroting 2018

Bedragen x € 1.000

Baten

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€
1. Bijdragen levend geld	620	630	680
2. Verhuur gebouwen en terreinen	284	277	279
3. Resultaat commerciële activiteiten	104	133	127
4. Opbrengst beleggingen	261	290	70
5. Overige baten	31	29	28
Totaal baten	<u>1.299</u>	<u>1.359</u>	<u>1.184</u>

Lasten

1. Kosten pastoraat	423	430	426
2. Personele kosten	236	223	224
3. Beheer en administratie	98	116	81
4. Verplichte bijdragen aan andere organen	62	64	63
5. Kosten gebouwen, terreinen en inventaris	473	495	500
Totaal lasten	<u>1.291</u>	<u>1.327</u>	<u>1.293</u>

Saldo baten en lasten

	<u>6</u>	<u>31</u>	<u>-109</u>

Bestemming saldo

Toevoeging eigen vermogen	6	31	-109
Toevoeging/onttrekking bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves	-8	-69	146
	<u>-2</u>	<u>-38</u>	<u>38</u>

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Begroting 2018

Bedragen x € 1.000

Baten

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
<u>1. Bijdragen levend geld</u>			
Vrijwillige bijdragen	520	526	567
Collecten Algemeen kerkenwerk	29	30	8
Collecten Instandhouding Gemeente	11	11	27
Collecten onderhoud gebouwen	12	11	12
Collecten Jeugdwerk PGL	0	0	8
Giften, legaten en erfenissen	2	2	4
Offerkist	1	1	0
Solidariteitskas	10	10	13
Eindejaars/Paascollecte	15	16	19
Leids Kerkblad	20	22	23
Overige	0	0	0
Totaal	<u>620</u>	<u>630</u>	<u>680</u>

Vrijwillige bijdragen per wijkgemeente

Binnenstad	135	137	144
Marewijk	109	105	122
De Verbinding	146	142	155
Zuid-West	52	58	60
Merenwijk	78	84	86
	<u>520</u>	<u>526</u>	<u>567</u>

2. Verhuur gebouwen en terreinen

Pacht Noordwijk	3	3	3
Pacht Rhijnhof	116	116	120
Verhuur pastorieën	7	7	7
Verhuur huizen	157	151	148
Totaal	<u>284</u>	<u>277</u>	<u>279</u>

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Begroting 2018

Bedragen x € 1.000

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
3. Resultaat commerciële activiteiten			
<u>Baten</u>			
Verhuur kerkgebouwen	437	457	431
Verhuur wijkgebouwen	2	0	1
	<u>438</u>	<u>457</u>	<u>432</u>
aantal beheerders (fte) (excl. Merenwijk)	2,10	2,20	2,10
<u>Lasten</u>			
Eten en consumpties	123	68	98
Salaris beheerder, incl. werkgeverslasten	212	255	210
Overige kosten, o.a. aanschaf apparatuur	0	0	-3
	<u>334</u>	<u>323</u>	<u>305</u>
Resultaat	<u><u>104</u></u>	<u><u>133</u></u>	<u><u>127</u></u>
<u>Specificatie omzet</u>			
Hooglandse kerk	300	310	284
Marekerk	85	85	84
De Verbinding	50	62	63
Wijkplaats (Topaaslaan)	2	0	1
	<u>437</u>	<u>457</u>	<u>432</u>

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Begroting 2018

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€
<u>4. Opbrengst beleggingen</u>			
Rente obligaties	72	30	63
Rente spaarcontracten	47	47	47
Dividend aandelen	75	140	85
Gerealiseerde koersresultaten	125	125	-49
Bankrente	0	0	0
Overige rentebaten	3	6	5
	322	348	150
Kosten aan- en verkoop effecten	0	0	-15
Beheerskosten effecten	-50	-50	-62
Beleggings advieskosten	-2	-2	0
Buitenlandse bronbelasting	-5	-2	0
Geldtransportkosten	-2	-1	-1
Betaalde rente en bankkosten	-3	-3	-3
	261	290	70

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€
<u>5. Overige baten</u>			
Verhuur kerkgebouwen kerkelijk	24	23	20
Diverse opbrengsten	6	6	8
	31	29	28

Protestantse Gemeente

te

Leiden**Begroting 2018**

Bedragen x € 1.000

Lasten

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
<u>1. Kosten pastoraat</u>			
ongebruikte deel overgangsmaatregel	0,00	0,26	0,00
aantal predikanten/kerkelijk werkers (fte) (excl. aandeel stud. past.)	4,00	3,74	3,00
aantal kerkelijk werkers (fte)	1,02	0,50	0,67
Basistraktement	5	5	0
Kas predikanten	292	297	288
Tegemoetkoming ziektekostenverzekering	13	16	15
Kostenvergoeding predikanten	11	15	16
Studentenpastoraat	10	10	10
Reiskosten woon/werk predikanten	0	3	2
Vacaturegelden	3	0	0
Kosten in verband met beroep, vestiging etc.	12	0	0
Preekvoorziening	19	21	23
Salarissen kerkelijk werkers	50	42	47
Pensioenpremie kerkelijk werkers	4	4	4
Sociale lasten kerkelijk werkers	3	7	8
Vergoeding kerkelijk werkers	0	0	0
Overige kosten kerkelijk werker	0	0	3
Advieskosten pastoraat	0	11	9
	<u>423</u>	<u>430</u>	<u>426</u>
<u>2. Personele kosten</u>			
aantal koster (fte) (excl. Merenwijk)	0,90	0,80	0,90
aantal organisten (fte) (excl. Merenwijk)	0,53	0,53	0,53
aantal administratief personeel (fte)	1,78	1,78	1,78
Salarissen koster	39	35	40
Salarissen organisten	23	26	27
Salarissen administratief personeel	65	64	64
Personeel niet in loondienst	35	42	34
Vrijwilligersvergoedingen	9	8	9
Gastorganisten	10	5	9
Pensioenpremies	18	11	15
Sociale lasten	15	23	24
Ontvangen ziekengelden	0	-9	-16
Werving en selectie	1	1	0
Opleidingskosten	1	1	1
Verzuimverzekering	11	10	11
Kosten ARBO en advies	6	2	2
Reiskosten woon-werk	2	3	4
Werkkostenregeling	1	1	1
Voeding en huishoudelijke kosten	0	0	0
	<u>236</u>	<u>223</u>	<u>224</u>

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Bedragen x € 1.000

Begroting 2018

3. Beheer en administratie

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
Salaris-en ledenadministratie door derden	5	5	4
Kosten drukwerk, o.a. Leids Kerkblad	21	21	21
Kantoomiddelen	2	3	2
Kopieerkosten	1	3	0
Portokosten	8	4	5
Automatisering	6	9	8
Telefoon en internet	9	9	9
Contributies, lidmaatschappen en abonnementen	2	3	1
Geldwerving	4	6	3
Bestuurskosten	2	2	2
Gemeenteleven	16	16	1
Representatie	6	6	0
Publiciteit	8	11	7
Accountantskosten	7	8	10
Advieskosten	0	8	5
Verzekeringen	2	2	2
Overige kosten beheer en administratie	1	1	0
	<u>98</u>	<u>116</u>	<u>81</u>

4. Verplichte bijdragen aan andere organen

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
Kerkrentmeesterlijk quotum	46	48	47
Afdrachten solidariteitskas	15	16	15
Overige bijdragen/contributies	1	1	1
	<u>62</u>	<u>64</u>	<u>63</u>

Protestantse Gemeente

te

Leiden

Bedragen x € 1.000

Begroting 2018

	<u>Begroting 2018</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
	€	€	€
5. Kosten gebouwen, terreinen en inventaris			
<u>Exploitatiekosten</u>			
Onderhoud gebouwen en terreinen	132	141	149
Schoonmaakkosten gebouwen	10	8	9
Electra, Gas en Water	80	82	88
Belastingen	10	9	9
Verzekeringen	41	41	41
Huren	42	42	40
Exploitatiebijdrage kerkelijk centrum De Regenboog	20	20	19
Beheersvergoeding Hooglandse Kerkgracht	8	8	8
Niet terug te vorderen BTW	16	16	12
Overige kosten	2	1	6
	<u>360</u>	<u>369</u>	<u>382</u>
<u>Afschrijvingen</u>			
Afschrijving verbouwingen	84	84	81
Afschrijving installaties	16	16	12
Afschrijving inventaris	11	26	25
Afschrijving automatisering	1	0	0
	<u>112</u>	<u>126</u>	<u>118</u>
Totaal kosten gebouwen, terreinen en inventaris	<u><u>473</u></u>	<u><u>495</u></u>	<u><u>500</u></u>
<u>Specificatie per gebouw</u>			
Hooglandse kerk+-huys	exploitatiekosten	127	128
	afschrijvingen	24	25
Marekerk incl. wijkgebouw	exploitatiekosten	75	77
	afschrijvingen	4	11
De Verbinding	exploitatiekosten(+bus)	35	39
	afschrijvingen	47	47
Antoniuskerk	exploitatiekosten	18	18
De Regenboog	exploitatiekosten	28	27
	afschrijvingen	7	10
Wijkgebouw Topaas	exploitatiekosten	13	13
	afschrijvingen	1	1
Wijkgebouw Zuidwest	exploitatiekosten	20	21
	afschrijvingen	1	1
Pastorieën	exploitatiekosten	3	4
	afschrijvingen	0	0
Hoogl. Kerkgracht	exploitatiekosten	27	29
	afschrijvingen	18	18
Woningen, excl. Hoogl. Kerkgracht	exploitatiekosten	11	10
	afschrijvingen	1	1
Overige	exploitatiekosten	4	4
	afschrijvingen	10	11
Totaal		<u><u>473</u></u>	<u><u>495</u></u>
		<u><u>500</u></u>	<u><u>500</u></u>

Protestantse Gemeente
te
Leiden

Begroting 2018

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€
Bestemming saldo			
<u>Toevoeging eigen vermogen</u>	<u>6</u>	<u>31</u>	<u>-109</u>
<u>Toevoeging/onttrekking bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves</u>			
Toevoeging Vitaliseringsreserve	0	-50	-50
Fonds Pastoraat, niet gebruikte budget overgangsmaatregel	0	-23	-23
Egalisatie fonds gerealiseerde koersresultaat	0	-50	174
Fonds Personele lasten bij vervanging*	-30	0	0
Dotatie fictieve rente	-6	-12	-12
Toevoeging Reserve Onderhoud uit collecten	-3	-11	-19
Onttrekking Fonds Pastoraat naar Vitaliseringsreserve	0	50	50
Onttrekk. Fonds Pastoraat naar Fonds Personele lasten bij vervanging	0	0	0
Onttrekking Vitaliseringsfonds	4	0	0
Onttrekking uit Fondsen nalatenschappen en legaten	27	27	25
	<u>-8</u>	<u>-69</u>	<u>146</u>

* Nieuw te vormen fonds om vervanging bij bv. ziekte te kunnen opvangen.

Specificatie per wijkgemeente op basis van de Begroting 2018

	HK	MK*	DeVe*	ZW*	RB	LSE	KB	HGLKGR	OVERIG**	Totaal
A) KERKELIJKE ACTIVITEITEN										
Baten										
Vrijwillige bijdragen	135	109	146	52	78	-	-	-	-	520
Collecten	15	23	9	5	1	-	-	-	-	52
Overig	24	3	0	0	-	-	-	-	46	72
Totaal Baten	174	134	154	57	79	-	-	-	46	644
Lasten										
Personele kosten pastoraat	89	95	92	78	51	10	-	-	8	423
Overige personele kosten	43	23	28	3	1	-	118	-	21	236
Verplichte bijdragen aan andere organen	-	-	-	-	-	-	-	-	62	62
Kosten gemeenteleven	1	-	-	-	-	-	-	-	15	16
Kosten beheer en administratie	4	1	1	0	-	-	8	2	65	82
Kosten gebouwen, terreinen en inventaris	151	79	96	39	34	-	12	45	18	474
Overige kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	288	198	217	120	85	10	138	47	188	1.292
Saldo Baten en Lasten Kerkelijke Activiteiten	114-	64-	63-	63-	6-	10-	138-	47-	142-	647-
B) COMMERCIELE EXPLOITATIE										
Baten										
Opbrengsten Verhuur/ Catering	300	85	52	-	-	-	-	-	-	437
Diverse opbrengsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten	300	85	52	-	-	-	-	-	-	437
Lasten										
Kosten Verhuur/ Catering	90	26	7	-	-	-	-	-	-	123
Personele kosten	138	34	39	-	-	-	-	-	-	212
Diverse kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	228	60	46	-	-	-	-	-	-	334
Saldo Baten en Lasten Commerciële Exploitatie	72	25	5	-	-	-	-	-	-	102
C) OVERIGE ACTIVITEITEN										
Baten										
Opbrengst beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	75	75
Verhuur terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	119	119
Verhuur gebouwen	-	-	-	-	-	-	-	91	74	165
Rentebaten en dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-	197	197
Overige baten	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Totaal Baten	-	-	-	-	-	-	-	91	471	562
Lasten										
Rente- en Bankkosten	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Overige Lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Saldo Overige Activiteiten	-	-	-	-	-	-	-	91	460	551
Saldo Baten en Lasten A) + B) + C)	42-	38-	58-	63-	6-	10-	138-	44	318	6
D) TOEVOEGINGEN/ONTTREKKINGEN AAN BESTEMMINGSFONDSEN EN -RESERVES										
Fictieve rente vergoeding	-	-	-	-	-	-	-	-	6-	6-
Bestemmingscollecten onderhoud kerkelijke gebouwen	3-	-	-	-	-	-	-	-	-	3-
Fonds Personele lasten bij vervanging	-	-	-	-	-	-	-	-	30-	30-
Vanuit Vitaliseringsfonds	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Uit nalatenschappen en legaten	-	-	-	27	-	-	-	-	-	27
	3-	-	-	27	4	-	-	-	36-	8-
Saldo Baten en Lasten A) + B) + C) + D)	45-	38-	58-	37-	2-	10-	138-	44	282	2-

* inclusief wijkgebouw

** Pastorieën, huizen, Leids Kerkblad en PGL